

CYFARFOD	PWYLLGOR GWASANAETHAU DEMOCRATIAETH
DYDDIAD	9 EBRILL, 2018
PWNC	CYDNABYDDIAETH ARIANNOL I AELODAU ETHOLEDIG
PWRPAS	Ceisio barn y Pwyllgor ar ddewisiadau gyda chydabyddiaeth ariannol i aelodau etholedig
AWDUR	Vera Jones, Rheolwr Gwasanaethau Democraidd

CEFNDIR

1. Mae adroddiad Blynyddol Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol bellach wedi ei chyhoeddi (Chwefror 2018). Bu i Aelodau'r Pwyllgor drafod a chyflwyno ymateb i'r ymgynghoriad drafft gan y Panel yn eu cyfarfod ar y 26ain o Hydref 2017. Bydd adroddiad y Panel yn cael ei roi ar waith ar gyfer blwyddyn ariannol 2018/19.
- 1.1 Yn dilyn etholiadau 2017, bu i'r Panel ymweld â phob Awdurdod i drafod gwahanol agweddau o gydnabyddiaeth i Aelodau. Mae argymhellion y Panel yn seiliedig ar y trafodaethau hynny a bellach wedi eu cyhoeddi. Gellir gweld copi o'r adroddiad terfynol drwy ddilyn y ddolen isod:

[Adroddiad Blynyddol Panel Cydnabyddiaeth Ariannol 2018](#)

- 1.2 Prif bwyntiau o'r adroddiad:
  - Cynnydd o £200 yn y cyflog sylfaenol i'r holl Aelodau etholedig (codi o £13,400 i £13,600 – cyfateb i 1.49%) o Ebrill 2018
  - Dim newid yng nghyflogau'r Arweinydd a'r Dirprwy Arweinydd
  - Diddymu'r trefniant dwy haen/lefel o gydnabyddiaeth ar gyfer Aelodau'r Cabinet a Chadeiryddion Pwyllgorau.
    - Gosod Aelodau Cabinet ar UN lefel cyflog (£29,300)
    - Gosod Cadeiryddion Pwyllgorau ar UN lefel cyflog (£22,300)
    - (Bydd y cyflog sylfaenol yn gynwysedig yn y cyflog).
  - Cais gan y Panel i'r Pwyllgor Gwasanaethau Democraidd annog aelodau i hawlio ad-daliadau costau gofal fel nad yw'r Aelodau dan sylw'n profi anfantais ariannol.

Y MATER SYDD GERBRON

2. Mae dyfarniadau'r Panel Cydnabyddiaeth Ariannol yn rhwymo Cynghorau i wneud y taliadau a bennir ganddynt. Yr unig ffordd arferol i beidio â gwneud y taliadau hynny yw i Aelod unigol ddatgan nad yw am dderbyn y cyfan neu gyfran o'r taliadau trwy gysylltu yn uniongyrchol a Phennaeth y Gwasanaethau Democraidd.

2.1 Cadeiryddion Pwyllgorau

Mae cyfrifoldeb ar y Cyngor i ystyried a oes gwahaniaeth yng nghyfrifoldebau Cadeiryddion Pwyllgorau. Yn unol ag adroddiad y Panel, gosodir cyfyngiad ar y nifer o uwch-gyflogau y mae modd eu talu. Y cyfyngiad ar gyfer Gwynedd yw **18** ac ar sail penderfyniadau blaenorol y Cyngor, fe'i telir i'r canlynol:

- Arweinydd
- Dirprwy Arweinydd
- 8 aelod arall o'r Cabinet
- Arweinydd yr Wrthblaid fwyaf
- Cadeiryddion Pwyllgorau
  - Pwyllgor Craffu (x3)
  - Pwyllgor Archwilio a Llywodraethu
  - Pwyllgor Cynllunio
  - Pwyllgor Trwyddedu (Canolog a Chyffredinol yn cael ei gyfrif fel un Pwyllgor)
  - Pwyllgor Pensiynau

2.2 Rhaid hefyd ystyried cyfrifoldebau Cadeiryddion Pwyllgorau eraill sydd ddim yn derbyn cydnabyddiaeth arbennig megis Pwyllgor Apelau Cyflogaeth, Y Pwyllgor Iaith a'r Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd. Gwnaed arolwg syml i geisio gwybodaeth am lwyth gwaith Cadeiryddion Pwyllgorau ym mlwyddyn gyntaf y Cyngor newydd. Gellid ystyried y wybodaeth (Atodiad 1) i weld a oes lle i amrywio penderfyniadau blaenorol y Cyngor.

2.3 Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion y Cyngor (Cyflogau Dinesig)

Yng nghyd-destun Cadeiryddion ac Is gadeiryddion y Cyngor amlygodd y Panel bod llawer o Gynghorau yn gosod cyflogau dinesig ar lefelau grwpiau poblogaeth (A, B ac C - Gwynedd yn Grŵp B). Ystyriwyd nad oedd hyn o reidrwydd yn adlewyrchu cyfrifoldebau penodol oedd yn gysylltiedig â'r rolau. O ganlyniad, mae'r Panel wedi pennu tair lefel o gyflog dinesig (gweler y tabl isod) y gellid eu talu.

Rhaid i bob Awdurdod benderfynu pa lefel (os o gwbl) a fydd yn cael ei dalu ar gyfer y rolau hyn yn unol â ffactorau lleol. Er enghraifft gellid talu i Gadeirydd Cyngor bychan ar y gyfradd uwch, tra gellid talu i Gadeirydd Cyngor mawr ar y gyfradd isaf. Gallai cyfraddau taliadau i Is-gadeirydd amrywio yn yr un modd. Mae hyn yn ei gwneud yn bosib talu i Gadeirydd ac Is-gadeirydd yn yr un Awdurdod ar wahanol lefelau.

Yng Ngwynedd, yn ogystal â chadeirio cyfarfodydd o'r Cyngor Llawn, y pennaeth dinesig (Cadeirydd y Cyngor) yw 'dinesydd cyntaf' a 'llysgennad' yr Awdurdod, sydd yn cynrychioli'r Cyngor ar bob math o sefydliadau a chyrrff allanol.

Lefel	Cadeirydd y Cyngor	Is Gadeirydd y Cyngor
1	£24,300	£18,300
2	£21,800	£16,300
3	£19,300	£14,300

* Bydd y cyflog sylfaenol (£13,600) yn gynwysedig yn y cyflog dinesig.

ARGYMHELLIAD

3. Ceisir barn y Pwyllgor er mwyn cyflwyno argymhelliad i gyfarfod nesaf o'r Cyngor llawn ynglŷn â thaliadau Aelodau Etholedig ym mlwyddyn 2018-2019.